

MOKYTOJŲ AKADEMIJA III

PROGRAMA

2026 09 17	Rinkos ribotumas. Išorės efektai. Valstybės dalyvavimo ekonomikoje kryptys, funkcijos. Tiesioginis ir netiesioginis valdžios dalyvavimas rinkoje.
2026 09 24	Valstybės biudžetas. Valstybės biudžeto pajamų šaltiniai ir išlaidų paskirstymas (asignavimai). Tiesioginiai ir netiesioginiai mokesčiai. Mokesčių sistema (proporciniai, progresiniai, regresiniai mokesčiai). Ribinis ir vidutinis mokesčio tarifas.
2026 10 01	Pagrindiniai nacionalinių pajamų rodikliai: bendrosios nacionalinės pajamos (bendrasis nacionalinis produktas), bendras vidaus produktas, grynasis vidaus produktas, žaliasis BVP, BVP vienam gyventojui. BVP defliatorius. Bendrojo vidaus produkto skaičiavimo metodai: gamybos, pajamų, išlaidų. Pervedamieji mokėjimai verslui ir namų ūkiams.
2026 10 08	Nedarbas, jo rūšys, priežastys ir pasekmės (socialinės, ekonominės). Ekonomiškai aktyvūs (darbo jėga) ir ekonomiškai neaktyvūs gyventojai. Natūralus nedarbo lygis. Nedarbo kaštai: A. Okuno dėsnis. Užimtumo ir nedarbo rodikliai.
2026 10 15	Infliacija. Infliacijos rūšys ir priežastys. Infliacijos matavimas. Vartotojų kainų indeksas. Disinfliacija. Defliacija. Stagfliacija. Teigiami ir neigiami infliacijos padariniai. Infliacijos ir nedarbo ryšys, Filipso kreivė.
2026 10 22	Ekonomikos ciklas ir jo fazės. Ekonominių svyravimų priežastys ir pasekmės. Ekonomikos augimo ir visuomenės gerovės ryšys. Alternatyvūs visuomenės gerovės indeksai (ŽSRI, laimės indeksas ir kt.).
2026 10 29	Visuminė paklausa ir pasiūla. Visuminė paklausa ir jos veiksniai. Visuminė pasiūla (keinsistinis ir monetaristinis požiūris) ir jos veiksniai. Visuminės pasiūlos kreivės trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu. Trumpojo ir ilgojo laikotarpio pusiausvyra.
2026 11 12	Valstybės ekonominė politika. Monetarinė politika ir jos įgyvendinimas. Europos centrinio banko vaidmuo. Fiskalinė politika. Ekonominės politikos (fiskalinės ir monetarinės (arba išdo ir pinigų)) priemonės ekonomikai stabilizuoti. Valstybės biudžeto deficitas, valstybės skola (vidaus ir užsienio). Automatiniai stabilizatoriai.
2026 11 19	Šešėlinė ekonomika. Šešėlinės ekonomikos priežastys ir poveikis ekonomikai. Valstybės sprendimai šešėlinei ekonomikai mažinti.
2026 11 26	Pajamų nelygybė. Lorenco kreivė. Gini indeksas. Pajamų perskirstymas. Skurdas (absoliutusias ir santykinis). Skurdo ratas.